

≡ Eesti
≡ Kontsert

Viola da gamba

admirals

**Eesti Kontserdi
hooaja peatoetaja**

**Ole oma
finantsmaailma
dirigent!**

admirals.com

R 10. november 2023 19.00 Kadrioru loss

FANTAASIAD

Viola da gamba

Gambakonsort:

Markus Kuikka tiiskantgamba, Soome

Anthony Marini tenorgamba, USA/Soome

Johanna Randvere tenorgamba

Villu Vihermäe bassgamba

Eesti Kontsert: produtsent Tuuli Metsoja, assistent Gerde Kadi Kuusk

William Byrd (~1540–1623)

„In Nomine“ nr 1 (publ ~1610, Oxford)

Fantaasia nr 1 (Four Part Consort Music / Neljahäälne konsordimuusika)

Claude Le Jeune (~1530–1600)

Fantaasia nr 1 („Second livre des meslanges“, 1612)

Alfonso Ferrabosco II (~1575–1628)

Kolm fantaasiat: nr 2, 1, 3 – VdGS (Meyer) nr 13, 7, 15

Thomas Tomkins (1572–1656)

Pavaan ja alman

William Byrd

„In Nomine“ nr 2 (publ ~1610, Oxford)

Fantaasia nr 2 (Four Part Consort Music / neljahäälne konsordimuusika)

Thomas Tomkins

Fantaasia „Ut, re, mi, fa, sol, la“

Claude Le Jeune

Fantaasia nr 2 („Second livre des meslanges“, 1612)

William Byrd

Pavaan ja galjard B-duur (Four Part Consort Music / neljahäälne konsordimuusika)

William Byrd

William Byrd (~1540–1623) oli Elizabethi-aegse muusikaelu juhtfiguure. Kuigi ta omas intellektuaalse helilooja mainet, suutis ta oma teostega laiemalt kuulajaid kõnetada ja sügavalt puudutada. Pärast surma hakati teda nimetama „muusika isaks“, ja seda õigusega, kuna ta andis suure panuse mitmete žanrite arengusse: motetid, klaviirimuusika, teosed gambakonsordile ning konsordilaulud (palad soolohäälele ja neljale gambale). Viimaste kõrval lõi ta kirikumuusika teoseid (*verse anthems*), millega ta jättis inglise muusikasse olulisima jälje.

Ühes Thomas Tallisega sai Byrd kuninganna Elizabeth I käest erilise privileegi oma muusika trükkimiseks ning ta kirjastas teoseid kõigis eelpool nimetatud žanrides. Konsordimuusika oli 16. sajandil suur luksus, mille esitamine kuulus kuningliku soo pärusmaale. Järgneval sajandil jõudis see ka rikkama aadlkonna majadesse. Samuti levis konsordimuusika mängimine katedraalikoollide kaudu, kus koorilauljaid innustati juba varases nooruses vokaalpartiide kiiremaks omandamiseks neid gambal harjutama.

Oma esimesed laulukogumikud üllitas Byrd ingliskeelsetena ja neid saatis tolle aja muusikaringkondades suur menu. Enamiku lauludest komponeeris ta algselt soolohäälele ja instrumentaalkonsordile ning seadis hiljem viiele lauljale. Kogumiku „Psalmes, Sonets and Songs“ („Psalmid, sonetid ja laulud“, 1588) eessõnas julgustab helilooja kõiki laulma õppima ning paljud tõepoolest õppisid laulma, vähemalt Byrdi suurepäraseid laule.

Tänaõhtune kontserdikava sisaldab Byrdi kõrval ka tema sõprade ja kaasaegsete muusikat. Byrd sõbrustas itaalia helilooja Alfonso Ferraboscoga, kes tegutses mõnda aega kuninganna Elizabeth I õukonnamuusikuna. Kodumaale naastes ta vangistati, kuna paavst pidas teda kuninganna spiooniks ning teda kahtlustati (ilmselt alusetult) mitmes kuriteos. Ferraboscot õnnestus oma hea nimi küll taastada, kuid Inglismaale tagasi ta enam ei pöördunud. Byrdist oleks saanud äärapealt tema poja Alfonso Ferrabosco II eestkostja, ent helilooja katoliku usu tõttu osutus see võimatuks.

Thomas Tomkins oli Byrdi õpilane ja sai tõenäoliselt tänu tema toetusele Kuningliku Kabeli muusikuks. Prantslane Claude Le Jeune ei oma Byrdiga isiklikku sidet, kuid on lisatud kavasse selleks, et heita pilk mandrile, kus Itaalia mõju oli isegi tugevam kui Inglismaal.

Laval üles astuv ansambel on Eesti ja Soome pikaajalise muusikalise koostöö tulemus, kuna kõik artistid tegutsevad mõlemas riigis ja tulevad sageli kokku erinevates kooslustes.

*Markus Kuikka
(Tõlkinud Evelin Kõrvits)*

Markus Kuikka on Helsingis tegutsev *viola da gamba* mängija ja mitmekülgne muusik, kes on spetsialiseerunud unustatud ajaloolistele instrumentidele, nagu *arpeggione* ja *viola di bardone* (bassgamba sugulaspill). Markus Kuikka on Helsingi gambaansambli Jaye Consort kunstiline juht ning on õpetanud gambamängu Sibeliuse Akadeemias ja Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias. Tema salvestiste hulka kuuluvad Haydni *viola di bardone* triod (Sibarecords), nüüdismuusika album „Luminous Baryton“ (Edition Troy) ja Telemanni fantaasiad *viola da gamba*’le (Alba). 2023. aasta sügisel ilmus tal plaat „Muusika *arpeggione*’le ja kitarrile“ (Alba), millel kõlab muuhulgas Schuberti sonaat „Arpeggione“ D. 821.

Ameerika viiuldaja **Anthony Marini** on spetsialiseerunud barokkmuusikale ning esineb sageli kontsertmeistri või solistina ansamblites nagu Soome Barokkorkester, Espoo Baroque, King’s Road Musicians, Floridante, Corelli Consort ja Barokkanerne. Ta mängib regulaarselt ka Helsingi Barokkorkestri ning ansamblite Nylandia ja Fioretto koosseisus. Anthony Marini tegutseb aktiivselt ka kammermuusikuna kollektiivides nagu Rosetta Ensemble, Eloisa Consort, Avanti! ja Ensemble Stravaganza. Ta on mänginud väga erinevates ansamblites, nende seas Opus X, Jaye Consort, King’s

Markus Kuikka
Foto: Alisa Javits

Consort, Le Poème Harmonique, Les Ambassadeurs, Ensemble Zaïs ja Folger Consort. Tema mäng kõlab salvestistel, mida on välja andnud plaadifirmad FiBO Records, BIS, Sony, Paraty, Ondine ja Erato. Anthony Marini õpetab barokkviulit Sibeliuse Akadeemias ning juhendab barokkmuusika suvekursust „Käläviä goes baroque“ ja Helsingi Vanamuusika Ühingu suvekursust Orivesis.

Anthony Marini alustas muusikaõpinguid USAs, tudeerides Ameerika katoliiklikus ülikoolis kaasaegset viulit Jody Gatwoodi juures ja barokkviulit kooliväliselt Risa Browderi käe all.

Anthony Marini
Foto: Martin Chiang

2010. aastal asus ta elama Euroopasse, kus jätkas õpinguid Sibeliuse Akadeemias ja Pariisi Konservatooriumis (CNSMD), juhendajateks Minna Kangas, Sirkka-Liisa Kaakinen-Pilch ja François Fernandez. Anthony naudib nii klassikalist kui ka rahvamuusikat ning esineb sellistel pillidel nagu viiul, *viola da gamba*, *nyckelharpa* ja *viola d'amore*. Ta mängib Jason Viseltari valmistatud barokkviiulil, mida võimaldab talle Soome Kultuurifond.

Johanna Randvere on Eesti noorema põlvkonna üks aktiivsemaid ja pühendunumaid barokkmuusikuid, kes sütitab

kuulajad nii barokktšello kui ka *viola da gamba* mänguga. Kirg barokkmuusika vastu on teinud temast nõutud interpreedi vanamuusikaansamblites ja -orkestrites Eestis ja Soomes. Johanna Randvere on osalenud interpreedina paljudel festivalidel ning andnud kontserte Eestis, Soomes, Hollandis ja Liibanonis, Austrias, Tšehhi Vabariigis, Islandil, Taanis ja Itaalias. Johanna on Soome noorema põlvkonna barokkansambli Æstus liige.

Villu Vihermäe tšelloõpingud algasid 1989. aastal Tallinna Muusikakeskkoolis Laine Leichterit tšelloklassis ning jätkusid 2003. aastal Eesti Muusika- ja

Johanna Randvere
Foto: Brice Cocset

Teatriakadeemias Henry-David Varema juhendamisel. Aastatel 2008–2011 täiendas ta end Leipzigi Muusika- ja Teatrikõrgkoolis prof Peter Hörri juhendamisel.

Alates 2004. aastast mängib Villu Vihermäe ka barokktšellot ning osaleb mitmete barokkmuusika ansamblite töös, sh Floridante, Corelli Consort. 2015. aastast tudeerib Villu Vihermäe aktiivselt *viola da gamba*'t, milles on teda juhendanud Markus Kuikka ja Peeter Klaas. 2017. aastast veab ta Hiiumaal toimuvat gambade suvekursust „Gambavaim“.

Villu Vihermäe on mitmete rahvusvaheliste ja vabariiklike konkursside laureaat. Ta on töötanud mitmeid aastaid nii ERSOs kui ka Tallinna Kammerorkestris ning kuulub 2017. aasta sügisest taas ERSO tšellorühma koosseisu.

Villu Vihermäe
Foto: Geert Maciejewski

≡ Eesti
≡ Kontsert

Mozart. Missa c-moll

Yena Choi sopran · Maria Listra sopran
Heldur Harry Põlda tenor (RO Estonia) · Alvar Tiisler bass
Eesti Filharmoonia Kammerkoor
Tallinna Kammerorkester
Dirigent Tõnu Kaljuste

Mozart. Suur missa c-moll K 427

N 21. DETSEMBER 19.00
Estonia kontserdisaal

 Tallinna
Kammerorkester
EESTI
FILHARMOONIA
KAMMERKOOR

Piletid: Piletilevi | Piletimaailm | Eesti Kontserdi kassad

eestikontsert.ee

≡ Eesti
≡ Kontsert

Keelpilli-
FOOKUS

N 09.11
kell 19.00
Estonia
kontserdisaal

Kirgastunud öö

Florian Donderer, Triin Ruubel viiulid · Xandi van Dijk,
Andres Kaljuste vioolad · Johannes Välja, Theodor Sink tšellod

R 10.11
kell 19.00
Kadrioru loss

Viola da Gamba

Markus Kuikka tiiskantgamba, Soome · Anthony Marini tenorgamba, USA/Soome
Johanna Randvere tenorgamba · Villu Vihermäe bassgamba

R 10.11
kell 19.00
Jõhvi
kontserdimaja

Kolja Blacher ja Tallinna Kammerorkester

Kolja Blacher viiul, Saksamaa
Tallinna Kammerorkester

L 11.11
kell 19.00
Estonia
kontserdisaal

Kolja Blacher ja Tallinna Kammerorkester

Kolja Blacher viiul, Saksamaa
Tallinna Kammerorkester

L 11.11
kell 19.00
Pärnu
kontserdimaja

Calidore keelpillikvartett USA

Calidore keelpillikvartett:
Jeffrey Myers viiul · Ryan Meehan viiul
Jeremy Berry vioola · Estelle Choi tšello

P 12.11
kell 17.00
Estonia
kontserdisaal

Calidore keelpillikvartett USA

Calidore keelpillikvartett:
Jeffrey Myers viiul · Ryan Meehan viiul
Jeremy Berry vioola · Estelle Choi tšello

Piletid: Piletilevi | Piletimaailm | Eesti Kontserdi kassad

eestikontsert.ee

HOOAJA
PEATOETAJA

admirals

LIVIKO
— anno 1898 —

AUTOPARTNER

OLEREX

SORAINEN

eestikontsert.ee